Kajaanin liikuntapaikat 2026–2035

Kehittämistä koko liikuntapaikkaverkon näkökulmasta

Kajaanissa on käynnissä samanaikaisesti useita liikuntaan, tapahtumiin ja kaupunkilaisten hyvinvointiin liittyviä kehityshankkeita. Yksittäisten rakennusten tai kenttien sijaan tavoitteena on kehittää koko liikuntapaikkaverkkoa siten, että se palvelee lapsia, nuoria, aikuisia, ikääntyviä kuntalaisia, urheiluseuroja, tapahtumajärjestäjiä sekä huippu-urheilua. Kehittämisessä yhdistyvät lähiliikunta, perheliikunta, harrastaminen, kilpaurheilu ja kaupunkikehitys.

Viime vuosina valmistuneita ja valmistumassa olevia kohteita

Kaupunginlammen suuri leikkipuisto

Kesällä valmistunut leikkipuistokokonaisuus täydentää merkittävästi Kajaanihallin ympäristöä.

Alueella on nyt:

- lasten leikkialueita
- lähiliikuntamahdollisuuksia
- ulkoilu- ja kuntoreittejä
- liikuntahalli
- tapahtuma-alueita

Kokonaisuus muodostaa alueesta entistä vahvemman liikunnan, vapaa-ajan ja virkistyksen keskittymän kaikenikäisille käyttäjille.

Lohtajan lähiliikunta-alueen perusparannus

Parhaillaan toteutettava Lohtajan lähiliikunta-alueen uudistus vahvistaa kaupunginosien liikuntamahdollisuuksia.

Tavoitteina ovat:

- omatoimisen liikunnan lisääminen
- lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien parantaminen
- turvallinen liikuntaympäristö
- matalan kynnyksen liikkuminen lähellä kotia

Hanke kuvastaa hyvin sitä, että liikuntapaikkaverkkoa kehitetään myös suurten hankkeiden ulkopuolella asuinalueiden näkökulmasta.

Merkittävimmät käynnissä olevat hankkeet

Uusi palloiluhalli

Vanhan pallohallin käyttökiellon jälkeen käynnistyi yksi Kajaanin historian suurimmista liikuntapaikkahankkeista. Hallin tavoitteena on korvata poistunut harjoittelu- ja tapahtumatila sekä vastata kasvaneeseen liikuntatarpeeseen.

Halli palvelisi:

- jalkapalloa
- pesäpalloa
- koulujen liikuntaa
- Kainuun prikaatia
- tapahtumia, messuja ja näyttelyitä
- muuta ympärivuotista liikuntatoimintaa

Kyse ei ole pelkästään uuden rakennuksen toteuttamisesta, vaan koko liikuntapaikkaverkon tulevaisuuden suunnittelusta.

Kajaanihallin tulevaisuus

Palloiluhalliselvityksessä tarkastellaan samalla myös Kajaanihallin pitkän aikavälin tulevaisuutta. Selvityksessä on hahmoteltu vaiheittainen etenemismalli:

Vaihe I

- uusi palloiluhalli

Vaihe II

- monitoimihallikokonaisuus

Vaihe III

- ratkaisut, joilla voidaan tulevaisuudessa korvata tai täydentää huonokuntoisen Kajaanihallin toimintoja

Tavoitteena on ennakoiva suunnittelu vuosikymmenten päähän sen sijaan, että yksittäiset rakennukset korvattaisiin vasta niiden tullessa käyttöikänsä päähän.

Pesäpallostadionin kehittäminen

Naisten Superpesiksen nousu on nostanut liikuntapuiston kehittämistarpeita uudelle tasolle. Tarkastelussa ovat muun muassa:

- katsomoratkaisut
- valaistus
- tapahtumapalvelut
- kulkureitit

- turvallisuus
- TV-tuotannon vaatimukset
- digitaalinen infrastruktuuri

Tavoitteena on luoda olosuhteet, jotka palvelevat sekä arkiliikuntaa että valtakunnallisesti merkittäviä urheilutapahtumia.

Urheilukampus 2.0

Urheilukampus 2.0 ei ole yksittäinen rakennushanke vaan kaupungin, oppilaitosten, urheiluseurojen ja tutkimustoimijoiden yhteinen kehitysohjelma.

Tavoitteita ovat:

- opiskelun ja urheilun yhdistäminen
- tapahtumien lisääminen
- urheiluosaamisen kehittäminen
- tutkimus- ja kehitystoiminnan vahvistaminen
- uusien opiskelijoiden ja asukkaiden houkutteleminen Kajaaniin

---

Miten investointeja priorisoidaan?

Liikuntapaikkojen kehittämistä ei tehdä pelkästään käyttäjätoiveiden perusteella, vaan päätöksenteko perustuu laajasti kerättyyn tietoon.

Käyttöä mitataan ja seurataan

Liikuntapaikkojen käyttöastetta seurataan esimerkiksi:

- automaattisilla kävijälaskureilla
- kulunvalvontajärjestelmillä
- satunnaisilla kävijälaskennoilla
- varausjärjestelmien tiedoilla
- koulujen liikuntatuntimäärillä
- seurojen harjoitus- ja kilpailutoiminnan kautta

Näin muodostetaan mahdollisimman tarkka kuva liikuntapaikkojen todellisesta käytöstä.

Kustannuksia verrataan käyttöön

Keskeinen tunnusluku on:

subventio euroa/kävijä

Tällä tarkoitetaan sitä, kuinka paljon kaupunki tukee yhden käyntikerran mahdollistamista.

Tunnusluvun avulla voidaan vertailla esimerkiksi:

- ulkoliikuntapaikkoja
- uimahallia
- jäähallia
- liikuntahalleja
- lähiliikuntapaikkoja

Näistä tunnusluvuista raportoidaan vuosittain muun muassa ympäristötekniselle lautakunnalle sekä tarkastuslautakunnalle.

Investoinneissa huomioidaan myös laajemmat vaikutukset

Pelkkä käyttäjämäärä ei aina kerro investoinnin kokonaishyötyä.

Arvioinnissa huomioidaan lisäksi:

- kaupungin vetovoima
- aluetaloudelliset vaikutukset
- tapahtumapotentiaali
- matkailuvaikutukset
- lasten ja nuorten harrastusmahdollisuudet
- oppilaitosten tarpeet
- kaupungin brändi ja tunnettuus
- valtakunnallisten sarjatasojen olosuhdevaatimukset

Esimerkiksi stadionien katsomokapasiteetteja tai valaistusinvestointeja ei arvioida vain nykyisen kävijämäärän perusteella, vaan myös sen mukaan, mitä mahdollisuuksia ne luovat tulevaisuudessa.

Urheilun merkitys Kajaanin elinvoimalle

Liikuntapaikat ovat kunnalle muutakin kuin liikuntapaikkoja. Ne ovat osa kaupungin elinvoimaa, vetovoimaa ja tunnettuutta.

Hyvä esimerkki tästä oli Kajaanin Hokin menestysvaihe. Joukkue toi Kajaaniin noin 20 pelaajaa sekä heidän läheisiään. Suora taloudellinen vaikutus kaupungin talouteen oli verrattain pieni, mutta Selänteen veljesten aikana joukkueen aluetaloudellisen vaikutuksen arvioitiin olevan jopa noin 6 miljoonaa euroa vuodessa.

Lisäksi vaikutukset näkyivät:

- harrastajamäärissä
- kaupungin tunnettuudessa

- tapahtumakävijöissä
- palveluiden käytössä
- nuorten liikuntainnostuksessa

Samankaltaisia ilmiöitä nähdään tällä hetkellä naisten Superpesiksen ympärillä.

Joukkueen menestyksen seurauksena:

- junioripesäpallon harrastajamäärät ovat kasvaneet
- katsojamäärät ovat nousseet
- seuran sosiaalisen median näkyvyys tavoittaa vuosittain miljoonia katselukertoja
- Ruudun ottelulähetyksissä joukkue kuuluu koko sarjan seuratuimpien joukkoon

Näistä syistä liikuntapaikkoja arvioidaan myös osana kaupungin elinvoiman kehittämistä.

Yhteenveto

Kajaanissa liikuntapaikkojen kehittäminen perustuu kolmeen peruskysymykseen:

1. **Kuinka paljon liikuntapaikkaa käytetään?**
2. **Mitä sen ylläpito ja investoinnit maksavat?**
3. **Mitä hyötyä se tuottaa Kajaanille laajemmin?**

Tällä hetkellä merkittävimmät kehityshankkeet ovat:

- Lohtajan lähiliikunta-alueen perusparannus
- Kaupunginlammen leikkipuistokokonaisuus
- uusi palloiluhalli
- Kajaanihallin pitkän aikavälin korvaamisen suunnittelu
- pesäpallostadionin kehittäminen
- Urheilukampus 2.0

Yhteisenä tavoitteena on varmistaa, että Kajaanissa löytyy laadukkaita liikunta-, harrastus- ja tapahtumaolosuhteita kaikenikäisille kuntalaisille sekä riittävät edellytykset myös kilpailu- ja huippu-urheilun kehittymiselle tulevina vuosikymmeninä.

Ystävällisin terveisin, **Jari Rajala** / liikuntapalvelupäällikkö

Kajaanin kaupunki / Urheilukeskus, Kuntokatu 8, FI-87100 Kajaani

jari.rajala@kajaani.fi , p. +358 44 421 4108